

УДК 655.41

КОМУНІКАТИВНА ВЗАЄМОДІЯ РЕДАКЦІЇ ТА АУДИТОРІЇ: КОМЕРЦІЯ І ЖЕРТОВНІСТЬ (НА ПРИКЛАДІ ЧАСОПИСУ «НАШ ПРАПОР» ТА «УКРАЇНСЬКОЇ БІБЛІОТЕКИ» ІВАНА ТИКТОРА, 1933–1939 РР. ХХ СТ.)

І. І. Капраль

*Українська академія друкарства,
вул. Під Голоском, 19, Львів, 79020, Україна*

Досліджено часопис «Наш Прапор» та 80-ти томну серію «Українська Бібліотека» як видавничий тандем, який 1932–1939 рр. видав концерн «Українська преса» Івана Тиктора. Охарактеризовано шляхи взаємодії між редакцією та читачами видань через звернення, опитування, рецензії, проблемні статті та інші публікації у «Нашому Прапорі». Проаналізовано «Українську Бібліотеку», її тематичне спрямування, цільове та читацьке призначення, коло авторів та роль редакції у просуванні проєкту. Здійснено формально-змістовий та мовно-стилістичний аналіз передмови як складової наукового апарату видань Бібліотеки. Визначено особливості стилістики текстів передмов з огляду на цільове та читацьке призначення Бібліотеки. З'ясовано принципи залучення до співпраці авторів, зважаючи на типологічні характеристики «Української бібліотеки».

Ключові слова: *серія, цільове призначення, читацька аудиторія, коло авторів, тематика видання, серійне видання, стиль викладу, передмова.*

Постановка проблеми. Досвід та успіх попередніх поколінь у різних галузях є цінним для нас сьогодні. Часопис «Наш Прапор» вартий уваги дослідників в історичній, літературознавчій площині, у контексті вивчення окремих постатей. У статті робиться наголос на видавничій місії часопису, його редакційній політиці, принципах взаємодії з читачем, що окреслюють цілий комплекс питань суспільно-гуманітарного характеру. З одного боку, відбувалося уважне вивчення читача, його потреб, зацікавлень, очікувань від книжки, а з іншого боку – йшло просування через книжку національних, суспільних, моральних принципів і засад. У статті ставиться питання координації редакційної політики часопису «Наш Прапор» в контексті просування та комунікації з читачами 80-томної видавничої серії «Українська Бібліотека», яка виходила при часописі.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. 2021 рік – ювілейний для постаті Івана Тиктора, це 125 річниця від дня народження видавця. До цієї дати проведено низку заходів: кафедра медіакомунікацій Української академії друкарства провела Міжнародні VI Тикторівські читання з публікацією матеріалів [1], на Bookforum було зорганізовано виставку у Львівському музеї історії релігій [2], з'явилися ювілейні статті на таких популярних ресурсах, як «Читомо» [3], «Збруч» [4].

У цьому матеріалі ми маємо на меті проаналізувати «Українську Бібліотеку», що у 80-ти томах протягом 1933–1939 рр. видав концерн «Українська преса» при часописі «Наш Прапор», з'ясувати особливості редакційної політики, вплив часопису на формування потенційного кола читачів Бібліотеки. Серед окремих завдань визначено провести формально-змістовий та мовностилістичний аналіз передмов як складової наукового апарату видань Бібліотеки, визначити особливості стилістики текстів передмов, з огляду на цільове та читацьке призначення простежити як формували репертуар «Української Бібліотеки» статті часопису, рецензії, інші матеріали, побачити взаємозв'язок між маркетинговим аналізом на тогочасному книжковому ринку Львова, який проводила редакція «Українського Прапора», та текстами, що їх згодом опублікували. У статті буде з'ясовано принципи залучення до співпраці авторів, використання риторичних прийомів та способів позиціонування редакції стосовно тих ідей, які вони намагалися донести до читача через «Українську Бібліотеку». Редакційно-журналістський досвід міжвоєнного періоду буде переосмислений у контексті сучасних медіакомунікаційних процесів. Відповідно до мети та поставлених завдань будуть використані метод лінгвостилістичного аналізу текстів передмов «Української Бібліотеки», а також контент-аналіз, що стосуватиметься розгляду текстів публікацій, типологічний метод та ін.

Виклад основного матеріалу дослідження. Починаючи від 29 грудня 1932 р. двічі на тиждень почав виходити часопис «Наш Прапор». У вступній статті першого номера редакція анонсувала цільове призначення видання: «великий крок вперед у національному будівництві» [5, 1]. А через два тижні, у 4 номері читаємо про успіх, який мав часопис у читачів, коло яких швидко сягнуло 15 тисяч передплатників. Чітко визначилася і читацька аудиторія: кооперативи та осередки «Просвіти», середовище учителів, священники, «інтелігентні сфери та вільні фахи» [6, 1]. Але редакція мала ширші плани, навколо ідеї часопису б гуртувались ширші верстви українства, тому започаткування нового часопису означав тільки зачин запланованого. 6 березня 1933 р. редакція анонсувала проєкт серії «Українська Бібліотека»: «Пристаємо до видання періодичної бібліотеки, яка як у передплаті, так і в подрібненій розпродажі дозволила би найменше заможному Українцеві запитися в книжку, а з часом у цінну бібліотеку (...). Вибір найкращих творів світової та української літератури. (...) Гарний папір, читкий шрифт, а перш за все мистецька двоколірна обкладинка рисунку Павла Ковжуна, ставлять книжку до того роду чужинецьких видань» [7, с. 7]. Варто звернути увагу на останню фразу з наголосом, що взірцями для видань Івана Тиктора були тогочасні європейські книжки.

«Українська Бібліотека» як серія була зовні впізнаваною завдяки типовому, але високомистецькому художньому оформленню, до якого редакція залучала досвідчених майстрів книжкової графіки. Провідним художником видання став Едвард Казак, але до оформлення окремих томів «Української Бібліотеки» долучилися також Юрій Кірієнко, Павло Ковжун, Святослав Гординський. Так, оформлення обкладинок творів Миколи Голубця, Юрія Косача, Юрія Федьковича, що вийшли у 1934 р., Григорія Косинки (1935 р.) та Віктора Андрієвського (1938 р.) належать відомому графікові Юрію Кірієнку. Святослав Гординський працював

над обкладинками творів Івана Керницького і Миколи Голубця (1934 р.), а Павло Ковжун займався обкладинкою творів Дмитра Мордовця (1933 р.). Перше видання твору Уласа Самчука вийшло в червоно-чорному оформленні обкладинки відомого художника-бойчукіста Роберта Лісовського. Микола Бутович зробив обкладинку до твору Катрі Гринивичевої «Шестикрилець» (1935 р.). Видання висували на престижну премію Товариства письменників і журналістів імені Івана Франка, але «перемогу», друге місце, отримала тоді книжка іншої авторки і першої премії не присуджували.

У складних історичних умовах міжвоєнного періоду в Галичині 80 томів «Української Бібліотеки» випустили у світ співробітники концерну Івана Тиктора «Українська преса». Бібліотека виходила при часописі «Наш Прапор», який став своєрідним майданчиком для комунікації реакції на запити читачів, навчання та популяризації книжок. За задумом, про що свідчили анонси про передплату, щомісяця планувалося видавати книжку обсягом 8 аркушів (128 сторінок), яка б містила найкращі твори української та світової літератури. Впродовж 1933–1939 років цю ідею успішно реалізовували, хоча час і читачі внесли свої корективи. Наприклад, окремим тематичним пластом публікувалася публіцистика та спогади про українські визвольні змагання та Першу світову війну, хоча про такі плани спочатку не йшлося. Редакція «Нашого Прапора» постійно спілкувалася із своїми читачами щодо читання, підтримки української книжки та часопису, цікавилися хто є читачами і чого вони хочуть.

У 1933 та 1935 роках часопис публікував результати досліджень читацьких вподобань, які він отримав, опитуючи покупців у львівських книгарнях. У публікації відзначалося, що видавничий рух у Львові впродовж зазначеного періоду оживився. Цікавою з історичного боку є інформація про українські книгарні у Львові, яких тоді було чотири книжкові крамниці: Наукового товариства ім. Т. Шевченка, «Просвіти», «Рідної Школи» і Українська книгарня та антикварня Ізидора Громницького в Українському Домі. Найбільше читачі цікавилися історичною літературою, особливо давнім, княжим періодом, визвольними змаганнями, «де зображено момент боротьби». Значним попитом користувалася і науково-популярна література. Тематичні зацікавлення стали для видавців маячками їхньої публікаторської діяльності на перспективу. Проаналізувавши репертуар «Української Бібліотеки», бачимо певну тематичну суголосність між публікаціями у часописі і тими тематичними групами, на які можна розподілити Бібліотеку.

Як довідуємося із публікації у часописі у 1935 р., в українських книгарнях працівник редакції «Української Бібліотеки» провів опитування на тему: «Як представляється рух на нашій книжковій ринку?» [8, 4]. Видавців цікавило, хто купував українську книжку, якої саме літератури потребував читач, чи мали українці потребу та зацікавлення до літератури. Як бачимо, питання абсолютно актуальні і для сьогодення.

Підсумкові публікації у часописі «Наш Прапор» показали, що такі опитування проводились регулярно, принаймні у 1929, 1933 та 1935 роках. Тому можна припускати, що тематику «Української Бібліотеки», як й інших серій концерну

Івана Тиктора, редакція формувала, орієнтуючись на запити потенційних читачів. Концерн «Українська Преса» проводив опитування та досліджував зацікавлення не тільки серед читачів «Нашого Прапора», при якому виходила «Українська Бібліотека», а орієнтувався на ширшу аудиторію, що і стало запорукою успіху цього та інших проєктів.

Якщо порівняти опубліковані у «Нашому Прапорі» результати опитувань із тематикою, що охоплювала «Української Бібліотеки», то побачимо, що редакція намагалася якнайкраще задовольняти потреби своїх читачів, хоча книжки репрезентували різні за жанрами, тематикою, авторством тексти. Особливий акцент робився на історичній белетристиці, спогадах та мемуарах, зокрема, про недавні визвольні змагання за Українську державу та діяльність Українських січових стрільців (Петро Франко, Михайло Михайлик, Микола Голубець). Окрім героїчного минулого початку ХХ ст., особливим зацікавленням у читача користувалися твори періоду козаччини (Андрій Чайковський, Іван Крип'якевич, В'ячеслав Будзинівський), а також княжого часу (Катря Гриневичева, Іван Крип'якевич). Окремі томи, незважаючи на популяризаторський характер, мали науковий виклад. При цьому логічність, обґрунтованість, наукова культура тексту може бути добрим прикладом для сучасних науковців, зокрема передмови до перекладів українською мовою «Повісті временних літ» та «Галицько-Волинського літопису» з ґрунтовними коментарями Теофіля Коструби.

Редакція приймала до серії популярні у читача твори української та світової класики (Жуль Верн, Микола Гоголь, Олена Кобилянська, Юрій Федькович), а також не забувала і молодих українських авторів. У виборі авторів керувалися соборницьким підходом, залучаючи письменників не тільки з Галичини, а й з усіх куточків України: Іван Ольбрахта, Василь Гренжа-Дольський (Закарпаття), Франц Коковський (Лемківщина), Улас Самчук (Волинь), Григорій Косинка, Леонід Мосенз, Віктор Забіла (Східна Україна). Загалом усі 80 томів Бібліотеки систематизовано у кілька тематичних груп.

Окремої уваги заслуговують тексти передмов до творів «Української Бібліотеки», адже вони виконували просвітницько-популяризаторську місію в українському соціумі, розвивали державницькі та національні почуття серед українців. Як тематично, так і за жанрами видання «Української Бібліотеки» характеризувалися різноманітністю, тому й передмови можна диференціювати, згрупувати та зробити їхній огляд. Тексти передмов насамперед відображають комунікативні завдання, що ставила редакція перед серією:

- популяризувати українську ідею;
- об'єднувати Україну;
- займатися освітою та культурним зростанням свого читача.

Передмови писали українські діячі культури, митці, науковці, які творили активне українське середовище Львова того часу. Вони також були дописувачами інших періодичних видань: націоналістичних («Літературно-наукового вістника» та «Вогнів»), ліберальних («Назустріч»), католицьких («Дзвони») та багатьох інших, що тоді виходили у Львові, Кракові, Празі. У такий спосіб через співпрацю

із авторами «Українська Бібліотека» ставала частиною європейського культурного контексту.

Із започаткуванням серії у 1933 р. журналіст, історик та мистецтвознавець Микола Голубець увійшов до складу редакції «Української Бібліотеки» та на початках був одноосібним автором передмов. Він написав близько двадцяти передмов, післямов, супровідних текстів до творів, що були надруковані впродовж перших чотирьох років існування «Бібліотеки». Саме його твори: «Гей видно село» (1934), «Рік грози і надій 1914» першими вийшли в «Українській бібліотеці». Передмова до повісті «Вчорашня легенда» (1933) – приклад автобіографічного нарису. Описуючи власну творчість, автор вдається до коментарів: «Не моя вина, що попавши на університет, я мусів записатися на філософію, хоча філософом не був я перед тим, ані не стався ним потому», «...задумував продовжити працю над перекладами далі (переклав «Бранда» Т. Ібзена і «Тангріса» Г. Гардта), але не найшовши видавців, ні читачів, махнув у той бік рукою», «... дивлючися на мій літературний, науковий і денникарський дорібок з перспективи двадцять п'яти літ, я з прикрістю завважую, що скількість стоїть тут у разючій диспропорції до якості: *Multa, sed non multum...*» і т. д. При такому стилі викладу, коли дієслова ніби нанизувалися, це створювало динаміку, жвавність і додавало безпосередності. Загалом, манера спілкування з читачем, яку задав Микола Голубець, надихала. Читачі ставали активними учасниками комунікації, до них зверталася редакція часопису «Наш Прапор» із опитуваннями щодо зацікавлень і потреб у книжках, для них публікували розвідки, як з користю читати крижки. Для такої комунікації у часописі існувала постійна рубрика: Учїтеся, брати мої! [9, 4].

Іншим активним автором, який співпрацював з проектом «Українська Бібліотека» упродовж останніх п'яти років до 1939 р., був письменник, театральний критик, історик театру та культури, журналіст Григорій Лужницький. Від 1935 р. він під псевдонімом Л. Нигрицький публікує щороку чотири-п'ять передмов. Так, були написані передмови до творів Григорія Косинки, Богдана Нижанківського, Володимира Бірчака, Леоніда Мосенза та ін.

У 1938–1939 рр. «Бібліотека» видає історичні повісті Григорія Лужницького під псевдонімом Семен Ордівський «Чорна ігуменя» (1939), «Срібний череп» (1938), «Багряний хрест» (1938), що починалися його ж передмовами. Автора цікавила історична тематика, у передмовах він приділяє велику увагу історичним фактам та їхньому хронологічному викладу. Завдяки цьому читач отримує глибину та ерудованість. Такою є, наприклад, передмова до пригодницької («сенсаційної») повісті «Стріл у ночі» (1936), яку Григорій Лужницький видав під псевдонімом Б. Полянич. Виклад передмови цінний тим, що автор обґрунтовує власну концепцію цього жанру («сенсаційної» повісті), використовуючи приклади з європейських літератур, вдається до спроби порівняти цей жанр в англійській, французькій, німецькій, російській, українській та хорватській літературах [10]. Передмови до історичної повісті «Перед зривом» Андрія Чайковського за жанром – історико-літературний портрет, побудований на хронології фактів життя та творчості відомого письменника. Емоційності та безпосередності стилю передмови додає

використання авторського «я» у тексті, адже Григорій Лужницький не ховався за знеособленим «ми».

У другій половині 1930-х років з «Українською Бібліотекою» через редакцію часопису «Наш Прапор» співпрацює ціла плеяда відомих постатей: Михайло Возняк, Богдан Лепкий, Євген-Юлій Пеленський, Улас Самчук, Михайло Островерха, Микола Гнатишак, Петро Ісаїв та ін. Вони дописували до часопису і були авторами передмов до видань. Так, у 1934 р., публікуючи свою «Марію» Улас Самчук у передмові розмірковує, що сформувало його як письменника, як вплинула на нього співпраця з різними людьми та виданнями [11]. Виклад у передмові ведеться від першої особи і це авторське «я» нерозривне з подальшим викладом у художньому творі. Натомість колишній поет-митусівець Юра Шкрумеляк у передмові до повісті «Олекса Довбуш» Григорія Смольського відкривав перед читачем таємничість і глибину віри гуцулів у народного месника. Цей аспект важливий для Шкрумеляка, який акцентує на інтерпретації образу головного героя повісті крізь призму автора. У цьому творі Григорій Смольський розкривається також і як художник-модерніст, що належав до школи Олекси Новаківського. Публіцисти, письменники, журналісти, культурні та релігійні діячі, які завдяки своїй майстерності та стилістичній вправності писали передмови різної тематики, забезпечуючи інтелектуально-естетичний супровід художнім творам, що публікувала «Бібліотека».

Ще одна група авторів передмов – учасники визвольних змагань. Петро Сагайдачний, Ярослав Хомів, Ігор Лоський, Микола Струтинський, Євген Яворівський. Вони писали в експресивно-емоційному стилі: «... стиль притім якийсь інакший, як стиль людей з запілля. Нема часу й нема як тут довго розводитися, а в деяких місцях – «філософування» межує з наївністю» Так охарактеризував український громадський і політичний діяч Євген Яворівський стилістичні особливості цих текстів [12]. Такого типу передмови супроводжували видання спогадів, щоденників, художню документалістику. Наприклад: «Вождь 100 000-ної армії: Пам'яті начального вождя Української Галицької Армії Генерала-Четаря Мирона Тарнавського» – автор Євген Яворівський, «За стрілецьку славу!» Михайла Михайлика. Їхнім основним завданням було зафіксувати, зберегти та передати той патріотичний порив, що сколихнув українське суспільство після Першої світової війни та пов'язані з ним сподівання на становлення української державності.

У серії «Української Бібліотеки» редакція видала кілька наукових текстів. Зокрема, «Повість временних літ» у перекладі Василя Пачовського з передмовою та історико-лінгвістичним коментарем Теофіля Коструби. Текст вийшов з великою кількістю приміток, досить складний для широкої аудиторії. Можемо лише здогадуватись, що спонукало видавців до такого наукового підходу, зважаючи, що «Повість» видана у двох останніх томах серії у 1939 р. Очевидно, за логікою видавців, читачі впродовж майже десяти попередніх років отримали достатній багаж знань з історії, літератури, документалістики, і були готові до прочитання вже і чисто наукового тексту. «Повість временних літ» стала і вінцем і лебединою піснею Бібліотеки.

Отже, стилістично тексти передмов можна поділити на три умовні групи: суспільно-політична та патріотична публіцистика, літературно-критична публіцистика,

історико-літературознавчі розвідки. Видавці намагалися охопити різні групи читачів: молодь, що черпала знання про літературу та історію України, старше покоління, котре шукало емоційного підживлення власних спогадів про події визвольних змагань за Українську державу. Літературно-публіцистичні передмови – група переважно аналітичних текстів, у яких в образній формі досліджувалися важливі та цікаві теми літератури та історії (постаті, проблеми, жанри). У третій групі текстів передмов переважає історико-літературознавчий виклад, акцентовано на основних тенденціях становлення і розвитку конкретних явищ у літературі, чи викладено основні тенденції у функціонуванні тогочасної літератури.

Висновки. Підсумовуючи, можемо стверджувати, що і часопис «Наш Прапор» і видавничі серія «Українська Бібліотека», як й інші видання концерну Івана Тиктора, виконували роль інтелектуально-національних «просторів», гуртуючись навколо яких, українці у різний спосіб могли розвивати свій творчий та організаційний потенціал. Багатство тематичної палітри «Української Бібліотеки», глибина висвітлення та рівень взаємодії з читачем свідчать, що редакція орієнтувалася на підготовлену аудиторію. З іншого боку, легкість комунікації, безпосередність, використання авторського «я» у текстах передмов є свідченням того, що завдання було не повчати, а комунікувати. Зрештою, завдяки такій стилістиці передмови сприймаються сьогодні як надсучасні тексти.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. VI Тикторівські читання. URL: <http://mk.uad.lviv.ua/tyktor-readings> (дата звернення: 02.10.2021).
2. На BookForum у Львові відкрили виставку, присвячену видавцеві Івану Тиктору. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/news-ivan-tyktor-vystavka/31467649.html> (дата звернення: 02.10.2021).
3. Листвак Г. Бути Тиктором: виклики українського видавничого супергероя. URL: <https://chytomo.com/buty-tyktorom-vyklyky-ukrainskoho-vydavnychoho-superheroia/> (дата звернення: 02.10.2021).
4. Виставка «(Не)забутий Іван Тиктор: до 125-річчя від дня народження видавця». URL: <https://lviv-online.com/ua/events/arts/vystavka-nezabutyj-ivan-tyktor-do-125-richchya-vid-dnya-narodzhennya-vydavtsya/> (дата звернення: 02.10.2021).
5. [Редакція]. Йдемо вперед! Наш Прапор. Львів, 1932. № 1 (1). С. 1.
6. [Редакція]. До Вас читачів і прихильників «Нашого Прапора». Наш Прапор. Львів, 1933. № 4. С. 1.
7. Голубець М. [Від редакції]. Наш Прапор. Львів, 1933. № 18. с. 7.
8. [Редакція]. Село і діти купують у нас книжку! Наш Прапор. Львів, 1935. № 14 (218). С. 4.
9. [Редакція]. Такого ще не було! Наш Прапор. Львів, 1935. № 14 (218). С. 4.
10. Полянич Б. [Лужницький, Григор]. Стріл у ночі: Сензаційна повість / передм. авт. ; обкл. Е. Козака. Львів : Вид. І. Тиктор; Друк. Медицький-Тиктор, 1936. 128 с. («Українська Бібліотека». Ч. 42).
11. Самчук У. Марія: Хроніка одного життя: Повість. Львів : Накл. І. Тиктора; Друк. Медицький-Тиктор, 1934. 144 с. («Українська Бібліотека». Ч. 24).

12. Яворівський Є. Передмова. Михайлик М. *За стрілецьку славу: Спомин з рр. 1919–1920.* Львів: Вид. І. Тиктор, 1936. 128 с. («Українська Бібліотека». Ч. 46).

REFERENCES

1. VI Tyktorivski chytannia. Retrieved from <http://mk.uad.lviv.ua/tyktor-readings> (data zvernennia: 02.10.2021) (in Ukrainian).
2. Na BookForum u Lvovi vidkryly vystavku, prysviachenu vydavtsevi Ivanu Tyktoru. Retrieved from <https://www.radiosvoboda.org/a/news-ivan-tyktor-vystavka/31467649.html> (data zvernennia: 02.10.2021) (in Ukrainian).
3. Lystvak, H. Buty Tyktorom: vyklyky ukrainskoho vydavnychoho superheroia. Retrieved from <https://chytomo.com/buty-tyktorom-vyklyky-ukrainskoho-vidavnychoho-superheroia/> (data zvernennia: 02.10.2021) (in Ukrainian).
4. Vystavka “(Ne)zabutyi Ivan Tyktor: do 125-richchia vid dnia narodzhennia vydavtsia». Retrieved from <https://lviv-online.com/ua/events/arts/vystavka-nezabutij-ivan-tyktor-do-125-richchya-vid-dnya-narodzhennya-vidavtsya/> (data zvernennia: 02.10.2021) (in Ukrainian).
5. [Redaktsiia]. Ydemo vpered! *Nash Prapor*. Lviv, 1932, 1 (1), 1 (in Ukrainian).
6. [Redaktsiia]. Do Vas chytachiv i prykhlynykiv «Nashoho Prapora». *Nash Prapor*. Lviv, 1933, 4, 1 (in Ukrainian).
7. Holubets, M. [Vid redakii]. *Nash Prapor*. Lviv, 1933, 18, 7 (in Ukrainian).
8. [Redaktsiia]. Selo i dity kupuiut u nas knyzhku! *Nash Prapor*. Lviv, 1935, 14 (218), 4 (in Ukrainian).
9. [Redaktsiia]. Takoho shche ne bulo! *Nash Prapor*. Lviv, 1935, 14 (218), 4 (in Ukrainian).
10. Polianych, B. (1936). [Luzhnytskyi, Hryhor]. *Stril u nochi: Senzatsiina povist / peredm. avt. ; obkl. E. Kozaka.* Lviv : Vyd. I. Tyktor; Druk. Medytskyi-Tyktor («Ukrainska Biblioteka». Ch. 42) (in Ukrainian).
11. Samchuk, U. (1934). *Mariia: Khronika odnogo zhyttia: Povist.* Lviv : Nakl. I. Tyktora; Druk. Medytskyi-Tyktor («Ukrainska Biblioteka». Ch. 24) (in Ukrainian).
12. Yavorivskiyi, Ye. *Peredмова. Mykhailyk M. Za striletsku slavu: Spomyn z rr. 1919–1920.* Lviv : Vyd. I. Tyktor, 1936 («Ukrainska Biblioteka». Ch. 46) (in Ukrainian).

doi: 10.32403/0554-4866-2021-2-82-187-195

COMMUNICATIVE INTERACTION BETWEEN THE EDITORIAL OFFICE AND THE AUDIENCE: COMMERCE AND SACRIFICE (MAGAZINE “NASH PRAPOR / OUR FLAG” AND “UKRAINS`KA BIBLIOTEKA / UKRAINIAN LIBRARY” BY IVAN TYKTOR, AS AN EXAMPLE, 1933–1939 OF THE TWENTIETH CENTURY)

I. I. Kapral

*Ukrainian Academy of Printing,
19, Pid Holoskom St., Lviv, 79020, Ukraine
ira_kapral@yahoo.com*

The magazine “Nash Prapor / Our Flag” and the 80-volume series “Ukrains`ka Biblioteka / Ukrainian Library” are studied, as a publishing tandem, which in 1932-1939 published the concern “Ukrains`ka Presa / Ukrainian Press” by Ivan Tyktor. The ways of interaction between the editorial office and the readers of the publications are described through appeals, surveys, reviews, problematic articles and other publications in “Nash Prapor / Our Flag”. The “Ukrains`ka Biblioteka / Ukrainian Library” is analyzed as well as its thematic direction, purpose and readership, the circle of authors and the role of the editorial board in promoting the project. It was determined that special emphasis was placed on historical fiction, especially memoirs, in particular, on the recent liberation struggles for the Ukrainian independent state and the activities of the Ukrainian Sich Riflemen (Petro Franko, Mykhailo Mykhailyk, Mykola Holubets). In addition to the heroic past of the early twentieth century, the reader was particularly interested in the works of the Cossack period (Andrei Tchaikovsky, Ivan Krypyakevych, Vyacheslav Budzynovsky), as well of the princely times (Katrya Hrynevychева, Ivan Krypyakevych). The authors of the forewords to the “Ukrains`ka Biblioteka / Ukrainian Library” are characterized, stylistically the texts of the forewords are divided into three following conditional groups: 1) socio-political and patriotic journalism, 2) literary-critical journalism, 3) historical and literary studies. The publishers tried to connect with different groups of readers: young people who gained knowledge about the literature and history of Ukraine, the older generation, who sought emotional nourishment for their own memories of the events of the liberation struggle for the Ukrainian independent state. A formal-semantic and linguistic-stylistic analysis of forewords is conducted as a component of the scientific apparatus of the Library’s publications. The peculiarities of the stylistics of the forewords texts are determined, based on the purpose and readership of the Library. The principles of involving authors in cooperation are clarified based on the typological characteristics of the series. A number of well-known graphic artists who worked on the design of the “Ukrains`ka Biblioteka / Ukrainian Library” have been identified, including Mykola Butovych, Robert Lisovsky, Sviatoslav Hordynsky, Pavlo Kovzhun, and Yuriy Kirienko, although most of the covers belong to Edward Kozak.

Keywords: *series, purpose, readership, circle of authors, subject of the edition, serial edition, style of presentation, foreword.*

Стаття надійшла до редакції 06.10.2021.

Received 06.10.2021.